

Тема 2. Теоретичні основи конкурентоспроможності

- 1. Конкурентоспроможність як імператив функціонування та розвитку сучасних економічних систем*
- 2. Концепції конкурентоспроможності та їх еволюція*
- 3. Системна парадигма конкурентоспроможності*

Література

1. Пономаренко В.С., Піддубна Л.І. Конкурентоспроможність як імператив функціонування та розвитку сучасних економічних систем. Конкурентоспроможність: проблеми науки та практики. Монографія. – Х. ВД «ІНЖЕК», 2007. – С. 3-16.
2. Піддубна Л.І. Конкурентоспроможність економічних систем: теорія, механізм регулювання та управління. Монографія. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – С. 209-215.
3. Піддубний І.О., Піддубна А.І. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: Навчальний посібник / За ред. проф. І.О. Піддубного. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – С. 22-49.
4. Пономаренко В., Піддубна Л. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства як наукова і навчальна дисципліна. Економіка України. 2007, №12 – С.17-27.
5. Піддубний І.О., Піддубна Л.І. Теорія конкурентоспроможності: сучасний стан і предметно-методологічні аспекти розвитку. Економіка України. 2007. – № 8 (№ 49). – С. 52-60.

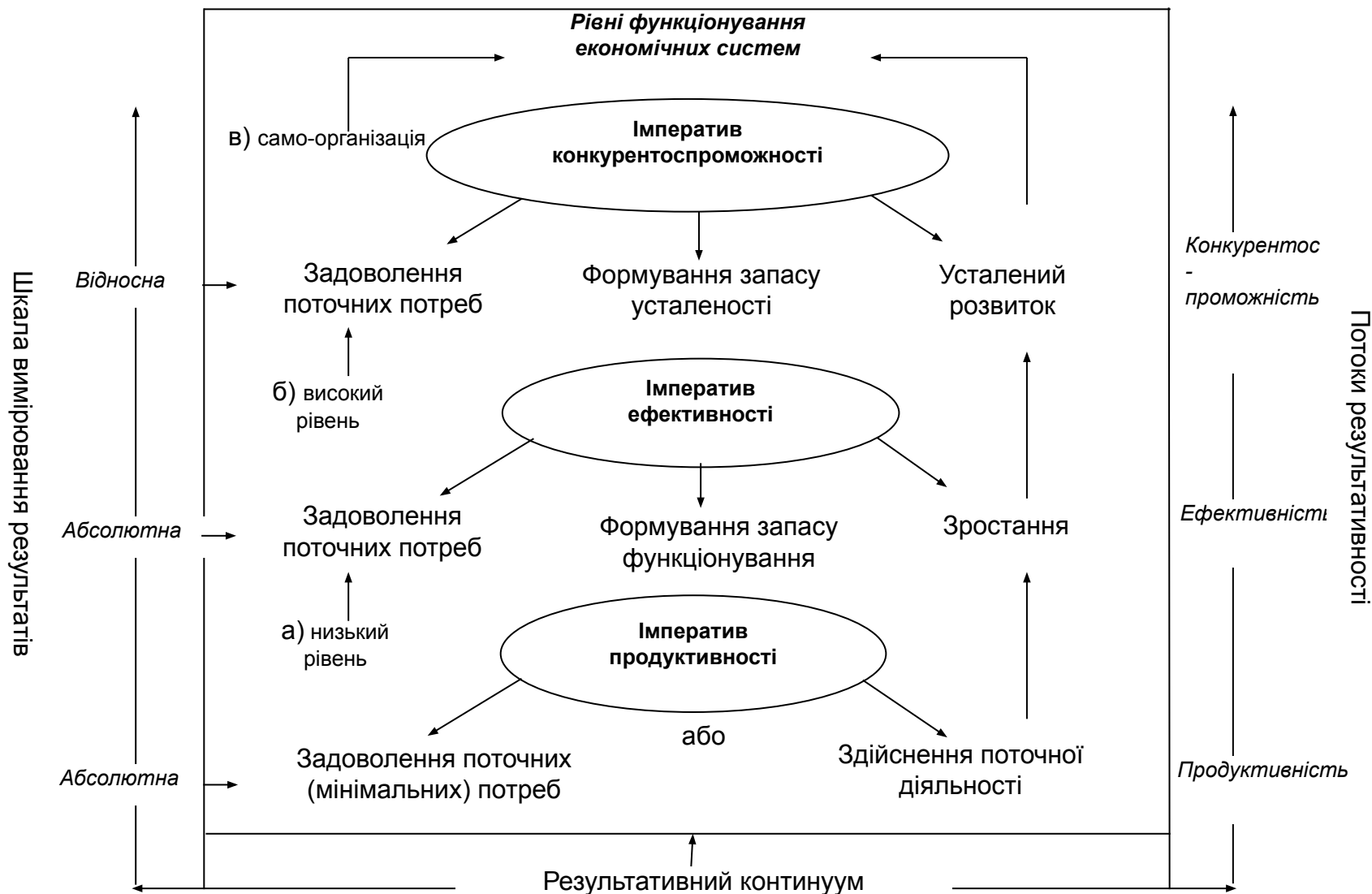

Рис. 1. Рівні та імперативи функціонування економічних систем

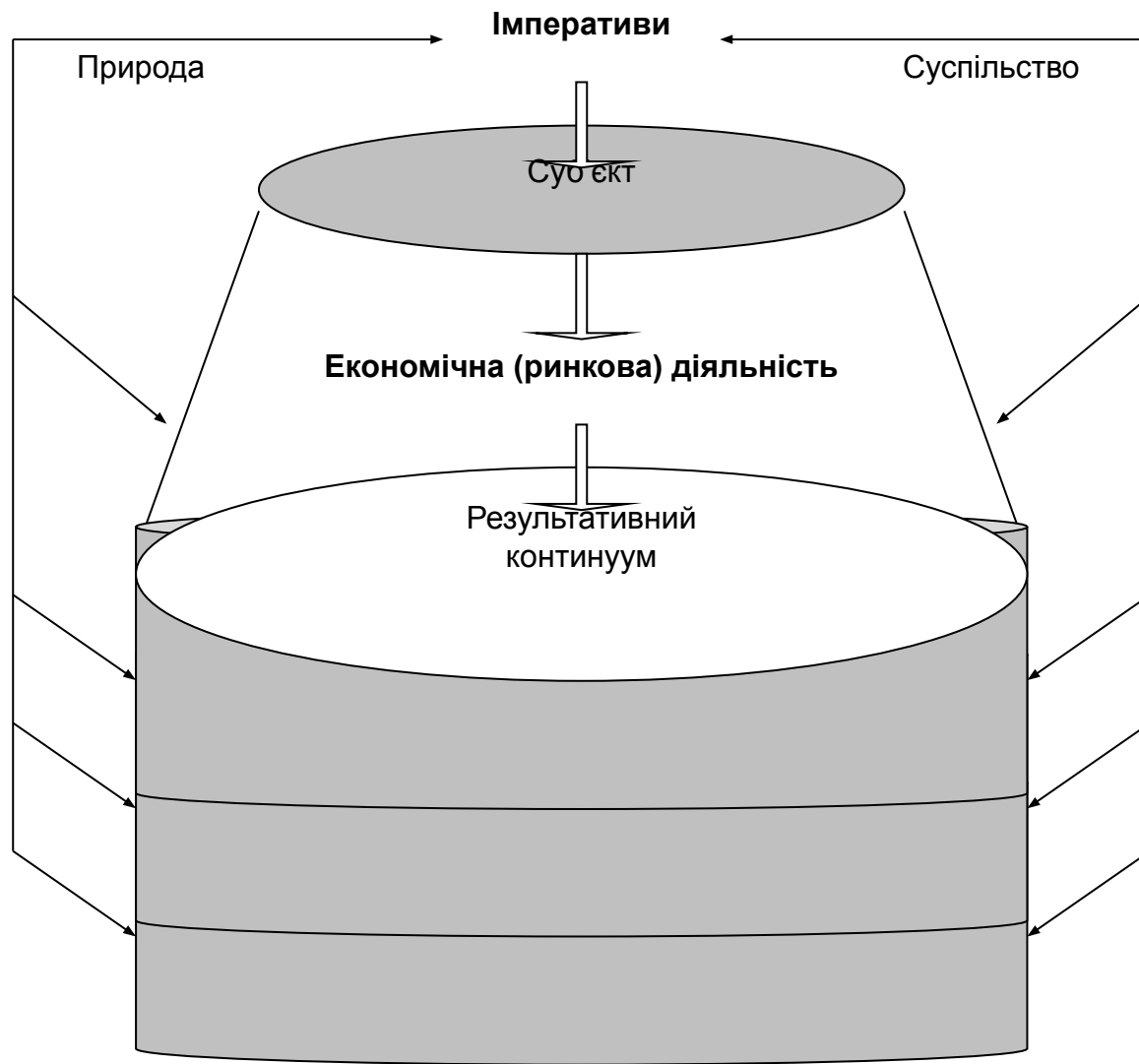

Рис. 2. Система категорій теорії конкурентоспроможності

Сутнісне визначення конкурентоспроможності в сучасній економічній літературі

№	Літературні джерела	Визначення поняття
1	Michael E. Porter, Jeffrey D. Sachs, and Andrew M. Warner. Executive Summary: Current Competitiveness and Growth Competitiveness, in The Global Competitiveness Report 2000. – Oxford: Oxford University Press. – 2000. – р.14	Конкурентоспроможність – це здатність країни підтримувати високі показники зростання та зайнятості протягом тривалого проміжку часу
2	Інститут менеджменту і розвитку (IMD) World Competitiveness Yearbook 2000, IMD www.imd.ch/wcy/ranking	Конкурентоспроможність - реальна і потенційна можливість фірм за існуючих умов проектувати, виготовляти, збувати товари, які за ціновими характеристиками привабливіші для споживачів, ніж товари їх конкурентів
3	Всесвітній економічний форум (WEF) The Global Competitiveness Report. – Oxford University, 2001. www.weforum.org	Конкурентоспроможність – здатність країни досягати постійних високих темпів зростання ВВП на душу населення
4	Фатхутдинов Ф. Конкурентоспособность: экономика, стратегия, управление. – М.: Инфра-М. – 2000. – с.23	Конкурентоспроможність – властивість об'єкта, що характеризується ступінню реального або потенційного задоволення ним конкретної потреби у порівнянні з аналогічними об'єктами, які представлені на даному ринку
5	Качалина Л.Н. Конкурентоспособный менеджмент. – М., - 2002 г. Изд. 2. – с.11	Конкурентоспроможність – це властивість об'єкта..., яка характеризує ступінь відповідності техніко-функціональних, економічних, організаційних та інших характеристик об'єкта вимогам споживачів, визначає частку ринку, яка належить даному об'єкту, і перешкоджає перерозподілу цього ринку на користь інших об'єктів
6	Лифиц И.М. Теория и практика оценки конкурентоспособности товаров и услуг. – М.: Юрайт-М, - 2001. – с.11	Конкурентоспроможність – це властивість продукції відповідати вимогам даного ринку у даний час
7	Конкурентоспособность регионов: теоретико-прикладные аспекты / Под. ред. проф., д.э.н. Ю.К. Перского. – М.: ТЕИС. – 2003. – с.12	Конкурентоспроможність – це спроможність досягати успіху в економічному суперництві
8	Емельянов С.В. США: международная конкурентоспособность национальной промышленности. 90-е годы XX века. Монография. – М.: «Международные отношения». – 2001. – с.24	Конкурентоспроможність виробника – це його потенційна або реалізована спроможність забезпечувати залучення у господарський обіг (експлуатацію) власних або залучених активів (цінностей), які можуть стати конкурентними перевагами
9	Юданов А.Ю. Конкуренция: теория и практика. – М.: Издательство ГНОМ и Д. – 2001. – с.38	Конкурентоспроможність – це ступінь привабливості даного продукту для здійснюючого реальну купівлю споживача

Сутнісне визначення конкурентоспроможності в сучасній економічній літературі

10	Гельвановский М., Жукова В., та. Ін. Конкурентоспособность в микро-, мезо- и макроуровневом измерениях	Конкурентоспроможність – це обладання властивостями, які створюють переваги для суб'єкта економічного змагання
11	Хейвуд. Дж. Брайан. Аутсорсинг: в поисках конкурентных преимуществ.: Пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс». – 2002. – с.26	Конкурентоспроможність являє собою деяку суміш якості, рівня обслуговування, швидкості виконання роботи та зниження витрат
12	Нємцов В.Д., Довгань А.Є. Стратегічний менеджмент. – ТОВ „УВПК „ЕксОб». – 2002. – с.220	Конкурентоспроможність – це здатність об'єкта, що характеризується ступінню реального чи потенційного задоволення ним певної потреби у порівнянні з аналогічними об'єктами, представленими на даному ринку
13	Воронкова А.Э. Стратегическое управление конкурентоспособным потенциалом предприятия: диагностика и организация. Монография. – 2-е изд. – Луганск: Изд-во Восточнoукраинского национального университета имени Владимира Дaля. – 2004. – с.23	Універсально конкурентоспроможність можна визначити як іманентну економічному об'єкту здатність (стан) до участі у ринковій економіці в умовах конкуренції
14	Розвиток секторів і товарних ринків України: НАН України, Інститут економічного прогнозування. – За ред. проф., д.е.н. В.О. Точиліна – Ужгород: УВА. – 2001. – с.80	Конкурентоспроможність – це обумовлені економічними, соціальними й політичними факторами позиції країни або товаровиробника на внутрішньому і зовнішньому ринках
15	Білорус О., Мацейко Ю. Конкурентоспроможність у сучасному глобальному світі // Економічний часопис ХХІ. – 2002. - №9. – с.12	Конкурентоспроможність – це динамічний процес, де кожний, власне конкурує з кожним
16	Гибсон Дж.Л., Иванцевич Д.М., Донелли Д.Х.-мл. Организации: поведение, структура, процессы: Пер. с англ. – М.: ИНФРА-М. – 2000. – с.39	Конкурентоспроможність – це вміння організації зберігати свої позиції на обраних нею ринках
17	Иванов Ю.Б. Конкурентоспособность предприятия: оценка, диагностика, стратегия. Научное издание / Колл. авторов. – Харьков: Изд. ХНЕУ, 2004. – с. 45	Конкурентоспроможність – це властивість виробничо-економічних систем змінювати траєкторію руху або режим функціонування в процесі адаптації до зовнішнього середовища
18	Миргородская Е.О. Конкурентоспособность как интегральное свойство рыночной системы хозяйствования // Философия хозяйства. 2005. № 4-5. – с. 205	Конкурентоспроможність можна визначити як потенції, якими володіє економічний суб'єкт і які створюють йому переваги у конкретній боротьбі
19	Піддубна Л.І. Конкурентоспроможність економічних систем: теорія, механізм регулювання та управління: Монографія. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. с. 87	Конкурентоспроможність – це інтегрована властивість економічної системи, яка зумовлює реалізацію мети та досягнення результатів функціонування, необхідних і достатніх для активного позиціонування системи в конкурентному ринковому середовищі

1. Поведінково-результативна	2. Економіко-технологічна
3. Просторова	4. Системна

Рис. 3 Матриця парадигм конкурентоспроможності

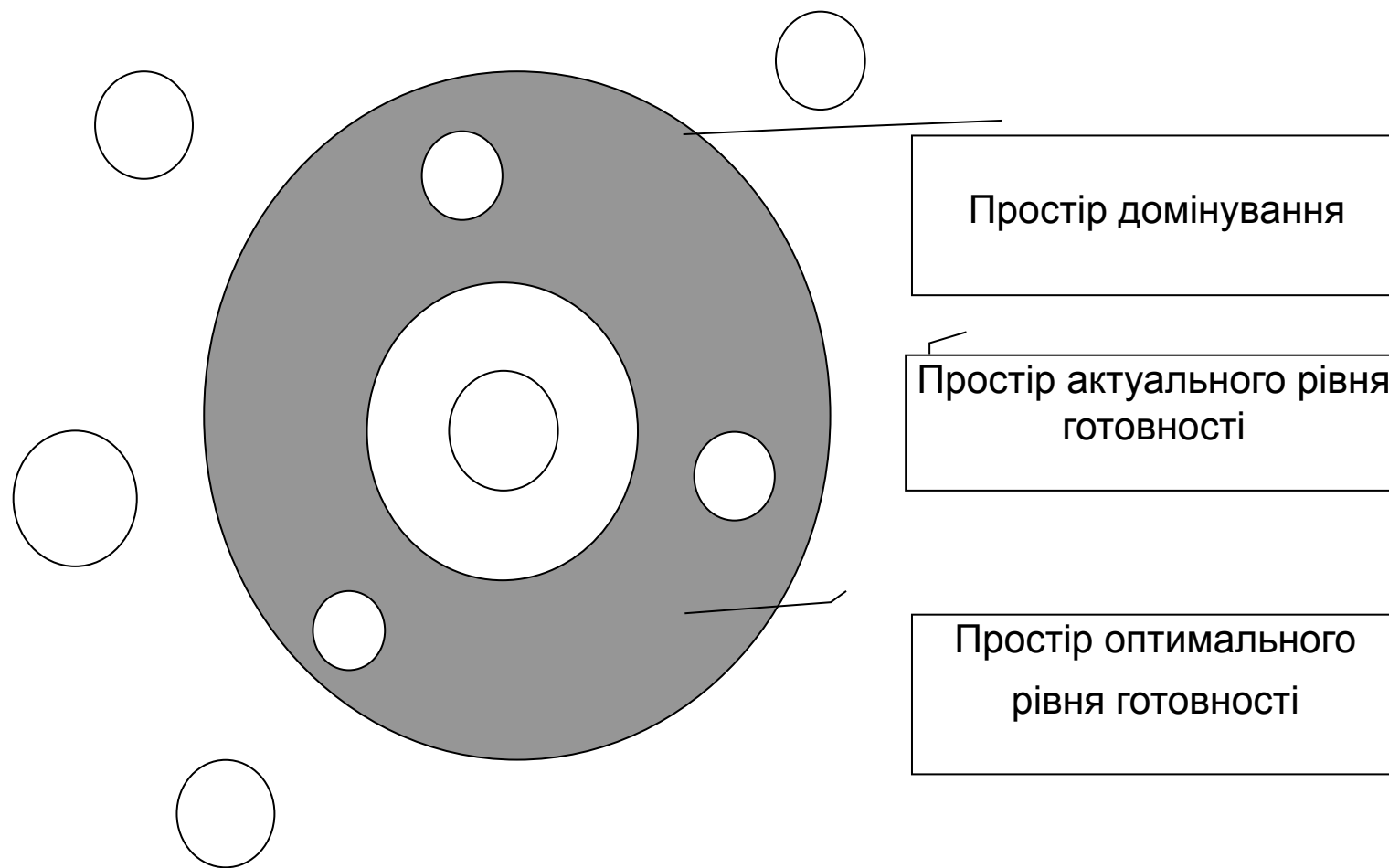

Рис. 4. Дезагрегація простору готовності економічної системи

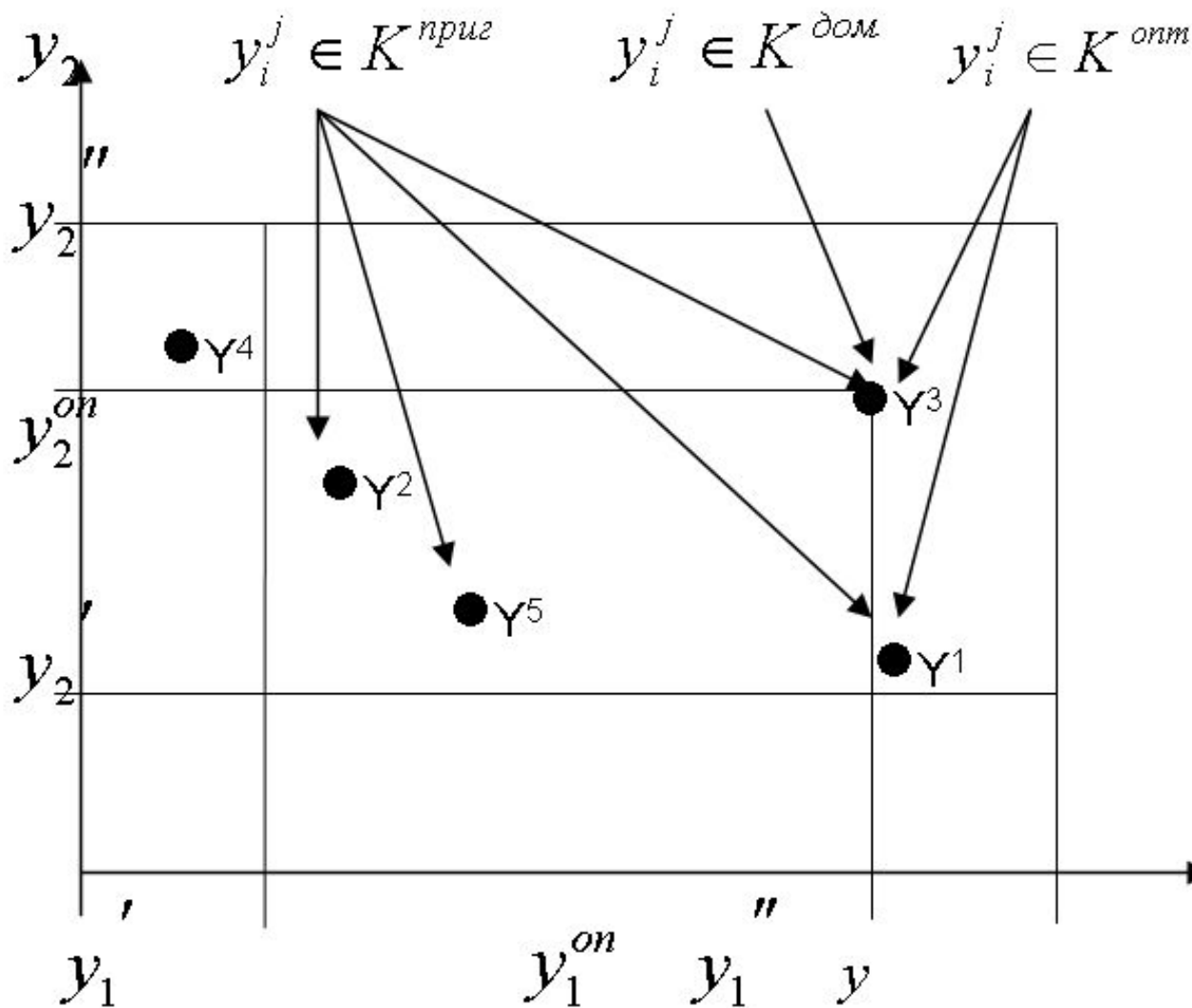
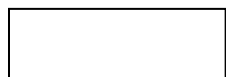
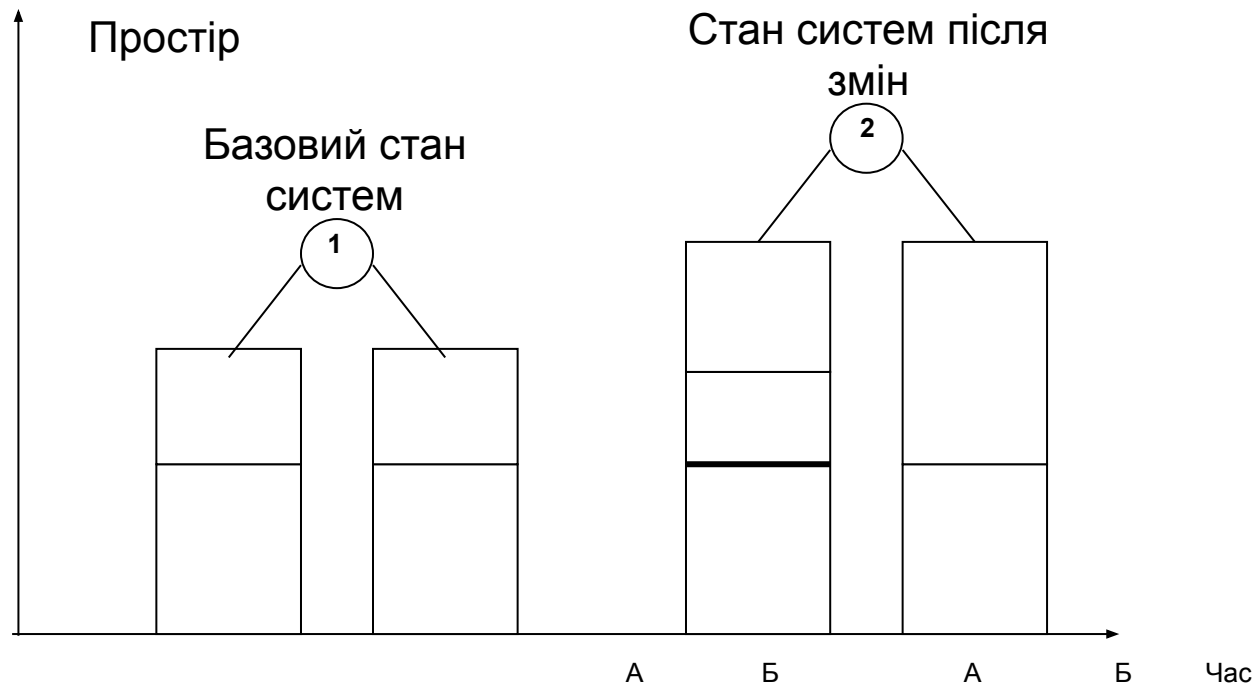

Рис. 5. Оцінка конкурентоспроможності економічних систем за критеріями адекватності (актуальності, оптимальності та домінування)

Простір готовності

Простір актуального рівня конкурнетоспроможності

Рис. 6. Різниця ефектів розширення простору готовності систем

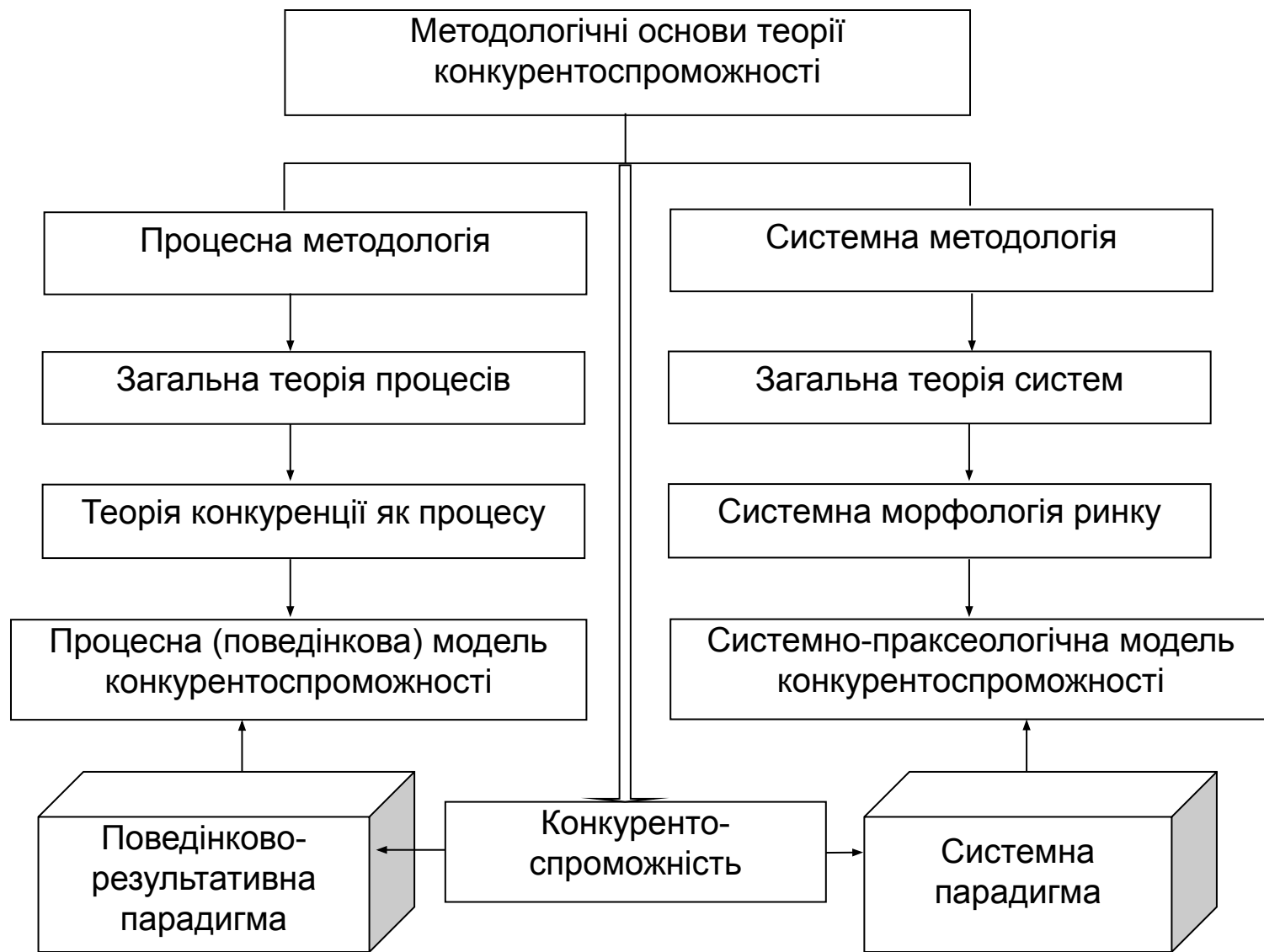

Рис. 7. Процесна та системна методології дослідження конкурентоспроможності

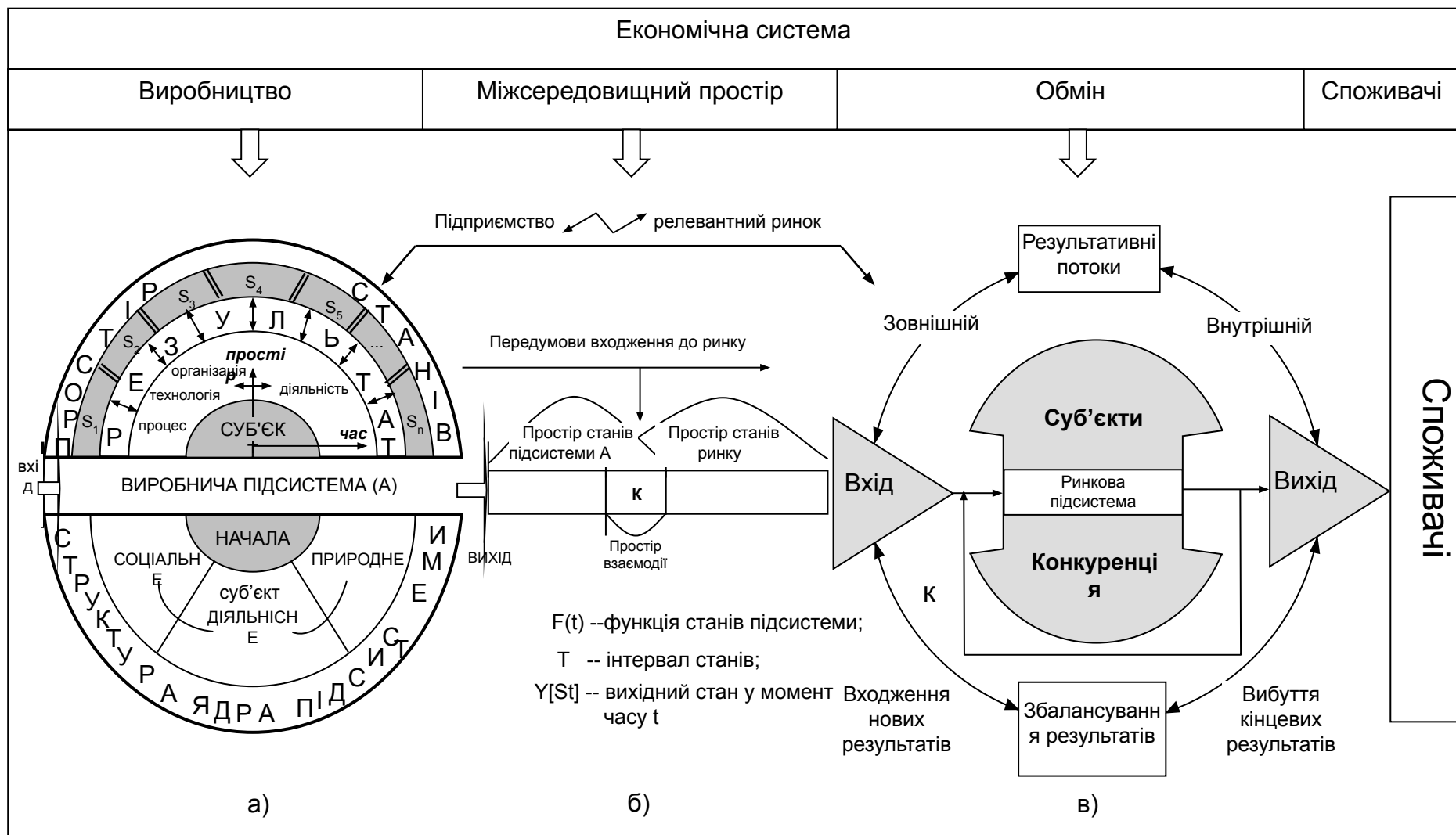
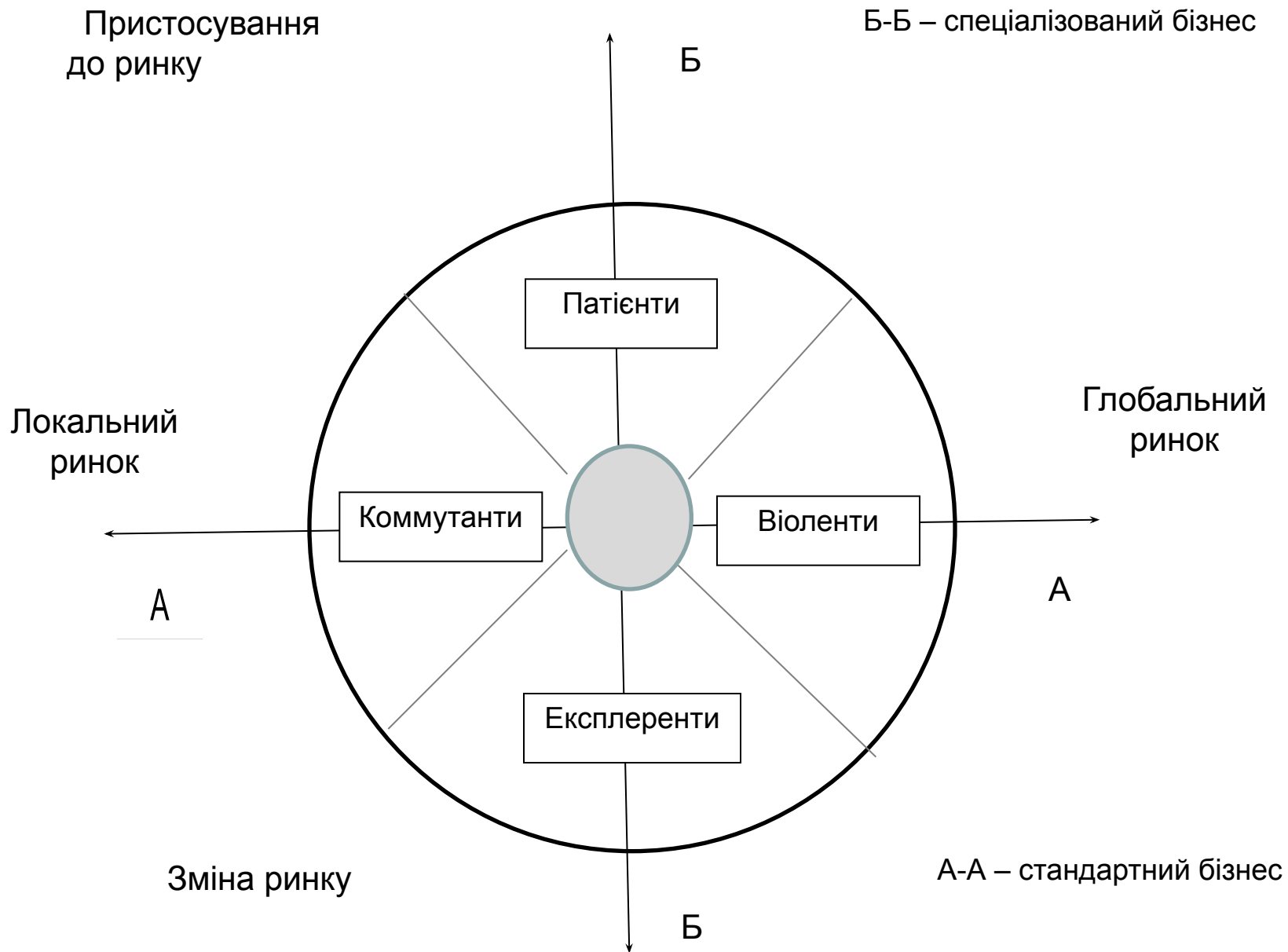
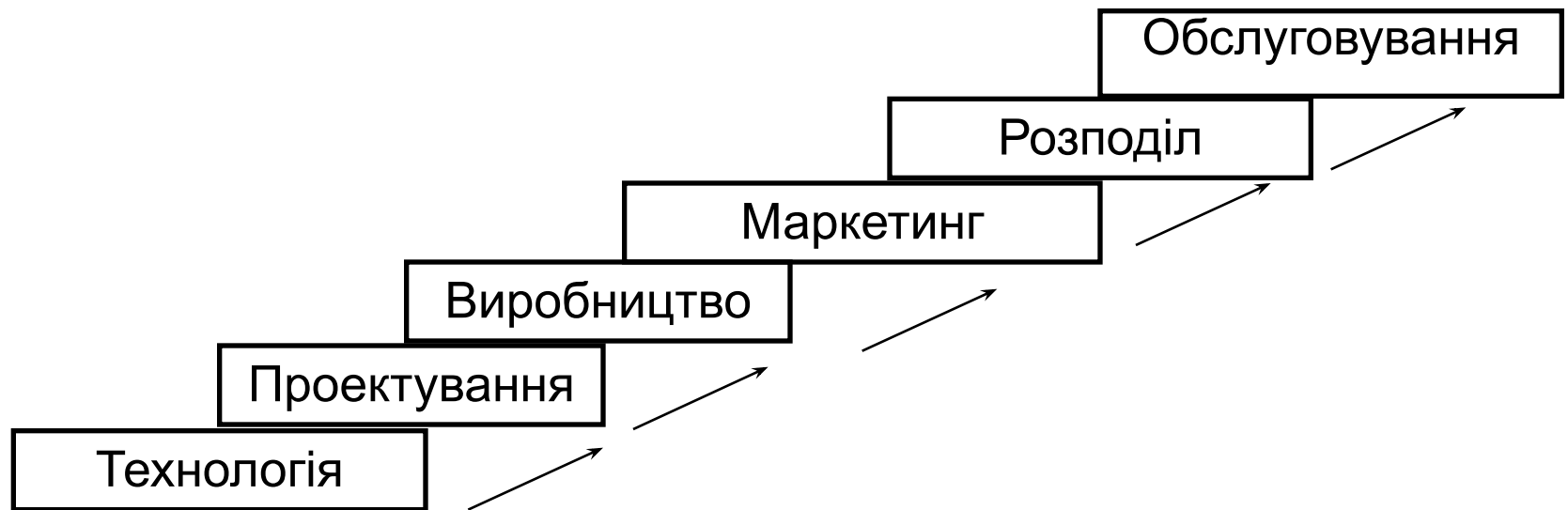

Рис. 8. Системно-праксеологічна модель конкурентоспроможності як інтегрованої властивості суб'єкта економічного розвитку (економічної системи)

Ланцюг цінності «МакКінзі»

Ланцюг цінності за М.Портером

